

MEDIERÅDET FOR BØRN OG UNGE

OM SIKKERHED OG PRIVATLIV

Crypto parties – digitalt selvforsvar til folket

af Gry Hasselbalch, ekspert i teknologi, online privatliv og dataetik

Det er en fest. Men ikke sådan en med balloner og pindemadder. "Crypto parties" handler om at mødes og få praktisk hjælp til at beskytte sit privatliv online. De er organiseret af frivillige og startede i 2011 som en græsrodsbevægelse, der skulle give folk krypteringsredskaber til at beskytte sig selv mod overvågning. I dag kan man deltage i crypto parties over hele verden – også rundt omkring i Danmark.

Græsrodsbevægelsen "[Crypto party](#)" begyndte i 2011 med den australske aktivist [Asher Wolf](#). Hendes idé var at bringe teknikkyndige sammen med aktivister, journalister og andre med behov for krypteringsredskaber (som Tor¹, OTR² og PGP³) og praktisk hjælp til digital selvbeskyttelse. En af Edward Snowdens første offentlige optrædener var til et crypto party på Hawaii i 2012. På det tidspunkt havde der allerede været afholdt mere en 1000 crypto parties verden over. Det siges, at Snowden blot introducerede sig selv som "Ed". Først året efter blev han verdensberømt som en af dette århundredes vigtigste whistleblowers, da han hev sløret af hans arbejdsgiver den amerikanske efterretningstjeneste NSAs masseovervågningsmetoder.

Kryptering:

Kryptering er en metode, hvorpå man kan hemmelig-holde data og information, der ellers ville kunne blive opsnappet af en tredjepart. Fx når man via internettet sender en e-mail fra sin computer til en andens compu-ter. Ved kryptering bliver informationen omdannet til noget, som er ulæseligt for en tredjepart. Det kan først læses, når det er blevet dekrypteret med en krypteringsnøgle.

De første crypto parties for unge og voksne i Danmark

I Danmark blev det første crypto party holdt i foreningen PROSAs lokaler i København i 2012, hvor et halvt hundrede mennesker dukkede op for at blive introduceret til redskaber og diskutere en fælles interesse for digitale rettigheder. "*CryptoParty-initiativet er opstået i erkendelsen af, at vi ikke kan tage vores grundlæggende rettigheder for givet online, for eksempel retten til informationsfrihed, ytringsfrihed og privatlivets fred. Til gengæld kan vi beskytte dem ved hjælp af de redskaber, som*

¹ [TOR](#) er et gratis software, der via kryptering anonymiserer internetkommunikation. Dvs. man kan besøge hjemmesider anonymt, chatte og sende instant messages anonymt.

² OTR ([Off the Record Messaging](#)) er et program, der bruges til privat Instant Messaging. Det er en måde at kryptere kommunikationen mellem to brugere og til at verificere, at de hver især er den, de siger, de er.

³ PGP ([Pretty Good Privacy](#)) er et program, der bruges til at kryptere fx e-mails, hard disks eller filer. Ved e-mails bruges det også til at verificere afsender og modtager.

MEDIERÅDET FOR BØRN OG UNGE

OM SIKKERHED OG PRIVATLIV

Crypto parties – digitalt selvforsvar til folket

man kan lære at bruge til et CryptoParty”, [sagde medarrangør for CryptoParty Aslak Ransby dengang](#). I dag bliver der holdt crypto parties mange steder i Danmark ([se listen her](#)), som alle interesserede kan deltage i. For eksempel kan man hver sidste søndag i måneden deltage i [Cryptohagen](#) i København, hvor man helt uformelt kan dukke op med sin computer eller mobile device og få hjælp. Også på universiteter, biblioteker og andre kulturinstitutioner afholdes der i dag crypto parties med eksperttalere og/eller hands on workshops.

Generelt har der været fokus på, at hjælpe voksne med at beskytte sig selv online, men i 2014 holdt Medierådet for Børn og Unge de første crypto parties for børn, unge og deres lærere i Filmhuset i København, hvor mere end 150 skoleelever dukkede op med deres lærere. Krypteringsfesten bød bl.a. på live hacks og læringseksempler på, hvordan man krypterer, browser anonymt, sikrer sine gadgets og blokerer cookies. Guides og redskaber fra eventen er tilgængelige [her](#).

Digitalt Selvforsvar

Crypto parties startede som et frivilligt initiativ med hovedfokus på tekniske redskaber, der kan anonymisere og kryptere ens kommunikation og først og fremmest beskytte en mod statslig overvågning. Men i dag har crypto parties udviklet sig til at have et bredere fokus på alle typer overvågning inklusiv den, som virksomheder udøver, når de tracker og profilerer deres brugere, samt alle typer redskaber, viden og kompetencer, der sætter en borger i stand til at beskytte sit privatliv online.

Crypto parties – digitalt selvforsvar til folket

I Danmark var det Pernille Tranberg, der i 2012 bragte selve begrebet *Digitalt Selvforsvar* til landet med bogen [Fake It](#), som hun skrev sammen med den tyske journalist Steffan Heuer. Bogen er en guide til først og fremmest beskyttelse mod kommerciel overvågning og giver tips og redskaber til at beskytte sit privatliv online. Den bærende idé er, at man skal snyde de tjenester, der tracker én, med falsk data. Siden er begrebet digitalt selvforsvar blevet "hushold" i Danmark, og der findes mange gode værktøjer og anbefalinger til, hvordan man kan styrke sit digitale selvforsvar. Se udvalgte anbefalinger nedenfor.

Brugervenlige tjenester med privatlivsbeskyttelse

Før i tiden var anonymiserings- og privatlivsbeskyttende tjenester mest noget for de teknisk kyndige, og de var ofte besværlige og ikke særlig brugervenlige for almindelige mennesker. Men i takt med, at kontrol med ens data og privatliv i stigende grad er blevet et krav blandt internetbrugerne, er der også kommet mange flere brugervenlige tjenester, der kan hjælpe dig med at holde dine informationer private, når du bruger internettet via computer eller mobil. Mange af disse er gode alternativer til de gængse tjenester, som ofte tracker vores færden online.

Et godt sted at starte er valget af søgemaskine. I stedet for Google, som netop tracker og lagrer ens søgninger og bl.a. bruger det i kommercielt øjemed, kan man fx vælge at bruge startpage.com, som anonymiserer brugerne over for Google. På den måde får man Googles søgeresultater, men Google ved ikke, hvem man er.

Edward Snowden selv fremhæver især tjenester fra [Open Whisper Systems](#), som er et community af frivillige open source-udviklere af privatlivsfremmende tjenester. En af tjenesterne er [Signal](#), som man kan installere på sin telefon og derved få krypteret sin telefoni og sende krypterede beskeder.

Anbefalinger:

- [Licens2Share – Forbered din digitale fremtid](#) - et hæfte målrettet unge af Pernille Tranberg
- [Digitalt selvforsvar](#) - video guides til privatliv på nettet af Nikolaj Sonne, DR Nyheder
- Radioprogrammer om beskyttelse af privatliv fra 'Aflyttet' på Radio24syv. [Program 1](#) og [program 2](#)
- [Mit digitale selvforsvar](#) - en app fra Forbrugerrådet Tænk
- [Digitalt selvforsvar](#) - en guide med værktøjer fra PROSA
- [Surveillance Self-Defense](#) - en guide (på eng.) fra Electronic Frontier Foundation

Denne artikel afspejler ikke nødvendigvis Medierådet for Børn og Unges holdning. Informationer og synspunkter er udtryk for forfatterens egen holdning.